

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Konkrétní přeshraniční spolupráce ÚMPOD

Kateřina Jetelinová

Český Krumlov, 2. 2. 2017

www.umpod.cz

Prošetřování poměrů – v jakých případech?

OSPOD

- Dítě v evidenci OSPOD se přestěhuje do zahraničí
- Povolování krátkodobých pobytů mimo ústavní zařízení

Rodič

- Rodič nemá žádné informace o dítěti žijícím v zahraničí
- Rodič má málo informací, žádá o styk nebo informuje o špatné situaci dítěte

Soud

- Prošetření poměrů pro účely soudního jednání

Právní nástroje spolupráce

Nařízení Brusel II Bis

- Kdo?
 - Ústřední orgán
 - Rodič prostřednictvím ústředního orgánu
- Jak?
 - Dožádáním cizího ústředního orgánu

Nařízení o dokazování

- Kdo?
 - Příslušný civilní soud
- Jak?
 - Dožádáním příslušného cizího soudu dle místa bydliště účastníka řízení

Konkrétní rakouská praxe

- **LZE ŽÁDAT VŠE PROSTŘEDNICTVÍM UMPOD**
- **Není třeba striktně dodržovat rozlišení sociálního šetření** pro soudní řízení a pro výkon SPOD – UMPOD často žádá i zprávy pro účely soudního řízení
- UMPOD se přímo obrací na příslušná okresní hejtmanství (Bezirkshauptmannschaft)
- Vyřízení žádosti zpravidla trvá 4-5 týdnů, dle potřeby i kratší dobu
- Teoreticky lze i přímá spolupráce místních OSPOD, problémem je ovšem zákonné omezení – pozor na povinnost nakládat citlivě s osobními údaji
 - zákonnou výjimku má dle § 35 odst. 3 ZSPOD

Dítě v evidenci OSPOD se přestěhuje do zahraničí

- Předat základní informace o historii rodiny a vývoji dítěte a důvodu, proč s rodinou OSPOD spolupracoval
- Připojit zásadní dokumenty (např. soudní rozhodnutí)
- Pokud se jedná o dítě v rámci soudního dohledu:
 - Specifikovat oblasti, které má rakouská strana prošetřit
 - Položit konkrétní dotazy v dožádání

! POZOR ! Nelze opakovaně prošetřovat poměry dítěte žijícího v jurisdikci jiného státu

Je třeba podat podnět na zrušení soudního dohledu – je potom tento soud příslušný - případně informovat soud o nemožnosti podávat pravidelné zprávy o vývoji dítěte

Povolování krátkodobých pobytů mimo ústavní zařízení

- Žádost je třeba podat vždy s časovou rezervou (nejlépe 5-6 týdnů dopředu, často je vypracována zpráva rychleji)
- Specifikovat přesně oblasti, na které se má rakouská strana zaměřit, krátce shrnout i historii rodiny, nebo informace vztahující se ke styku
- Lze žádat i návštěvu sociálního pracovníka přímo v průběhu prázdninového pobytu

Pokud je podán návrh na zrušení ústavní výchovy, informují rakouskou stranu co nejdříve, z důvodu možné přípravy spolupráce s rodinou

Rodič žádá o zjištění informací o dítěti

- Rodič jako nositel rodičovské odpovědnosti nemá informace o dítěti – lze i v případě, pokud rodič nemá přesnou adresu
- Tyto žádosti mohou být spojeny s žádostmi o zajištění styku – žádost o prošetření poměrů a žádost o spolupráci s místním OSPOD ve věci zajištění styku
- Rodič má o dítě obavy
- V odůvodněných případech lze vyhovět i žádosti prarodičů, zejména pokud mají obavy o vývoj dítěte

Prošetření poměrů pro soudní řízení

- Rakouská strana nemá povinnost vyhovět, správný postup – dožádání dle nařízení o dokazování
- Žádá vždy přímo soud nebo OSPOD
- Specifikovat, co má ve zprávě být, nejlépe kladu konkrétní dotazy
- V Rakousku není zvykem podrobně zjišťovat finanční poměry účastníků řízení prostřednictvím OSPOD

„žádáme o provedení sociálního šetření v domácnosti otce“

X NE

Limity přeshraniční spolupráce

- Pozor na nakládání s citlivými údaji – dle ZSPOD má povolení nakládat s takovými údaji přes hranice pouze UMPOD
- Co když se na Vás obrátí takový příhraniční OSPOD přímo?
- Jazyková bariéra
- Rychlost

Agenda výživného

- Vymáhání výživného z Rakouska - pro oprávněné žijící v ČR
- Vymáhání výživného do Rakouska – pro oprávněné žijící v Rakousku
- Stanovení výživného

Jana žije se dvěma dětmi v Českém Krumlově a má rozsudkem českého soudu stanovené výživné. Bývalý manžel Radek se natrvalo přestěhoval do Rakouska, kde pracuje a má novou rodinu. Přestal platit výživné pro děti z prvního manželství a navíc i stanovená výše je dost nízká a Jana by chtěla výživné zvýšit.

Právní předpis

Nařízení 4/2009 o vymáhání výživného

- Určení pravomoci soudu pro stanovení výživného
- Systém spolupráce ústředních orgánů při přeshraničním vymáhání výživného
- Dohledávání informací o povinných žijících v zahraničí

Kdo stanovuje výživné?

- Nejdříve určím příslušnost soudu – řídím se nařízením 4/2009
 - Dle obvyklého bydliště oprávněného
 - Dle obvyklého bydliště povinného

!Oprávněný si tedy může vybrat, kde žádat o stanovení resp. o zvýšení výživného !

- Pokud si přeje žalovat v místě pobytu oprávněného, potom může podat žádost přes ústřední orgán (UMPOD)

Stanovení výživného v ČR vs. v Rakousku

Rakousko (dle místa pobytu povinného)

- + Snadné doručování pov.
- + Bezplatná právní pomoc prostřednictvím ústředního orgánu
- + Snadnější zjišťování poměrů otce

- Jazyk řízení němčina
- Vzdálenost pro řízení

ČR (dle místa pobytu dětí)

- + Jednací jazyk
- + Snadný přístup k soudu (minimální náklady)

- Doručování otcí
- Zjišťování poměrů otce

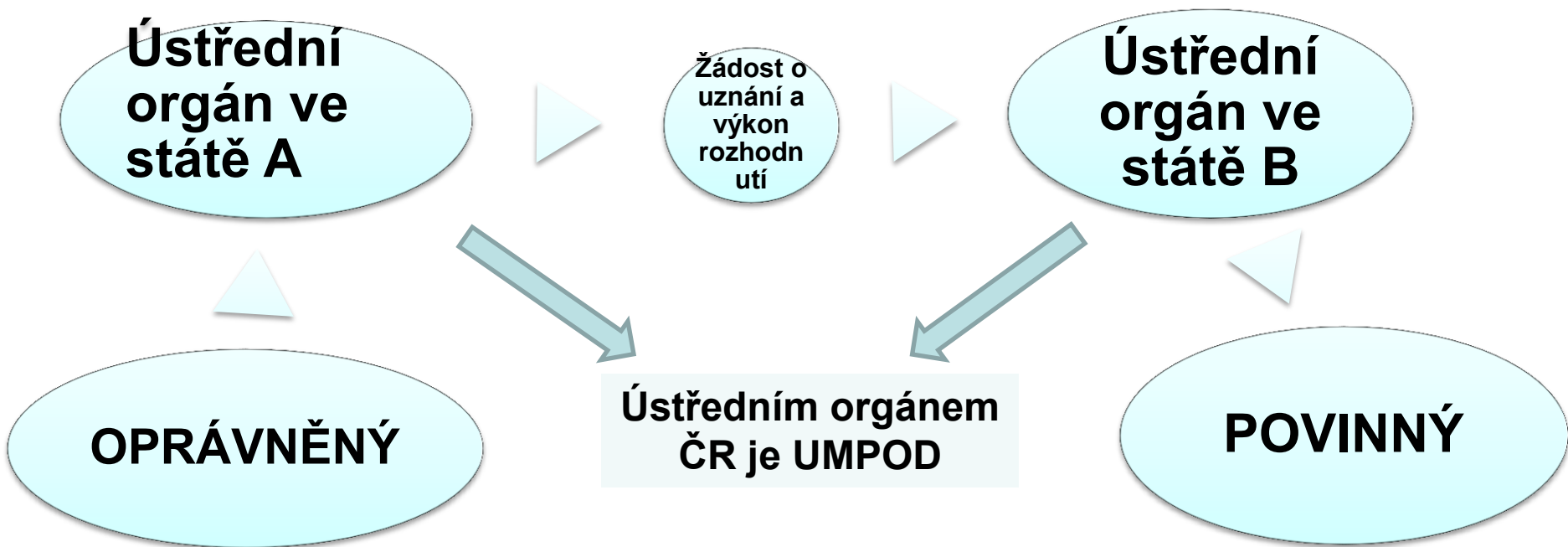
Kdo vymáhá výživné ?

- ten, komu má být výživné dle rozsudku hrazeno – rodič, ústavní zařízení, Úřad práce

Jak vymáhá výživné ?

- Sám dle místa pobytu povinného, nebo místa, kde povinný pobírá příjmy, vlastní majetek
- Prostřednictvím ústředního orgánu - UMPOD

Proces vymáhání výživného z/do zahraničí

Vymáhání výživného z Rakouska

- Úřad s oprávněným zkompletuje podklady a zašle je rakouskému ústřednímu orgánu
- ÚO postoupí kompletní žádost příslušnému okresnímu soudu
- Okresní soud ustanoví bezplatnou právní pomoc – advokáta
- Advokát dále podniká kroky k vymožení dlužného výživného
- Platby posílá buď přímo oprávněnému, nebo prostřednictvím Úřadu
- Úřad kontroluje splácení dluhu a dodává rakouské straně podklady o přímých platbách, změnách titulu, potvrzení o trvání vyživovací povinnosti

Limity přeshraniční spolupráce

- Dle nařízení do 21 let věku – fakticky spolupráce funguje neformálně i pro starší oprávněné, pokud studují
- Platí i pro Úřady práce, či v Rakousku Okresní hejtmanství, která vyplácejí zálohované výživné
- DOPAD KURZOVNÍCH ROZDÍLŮ - Problematický okamžik splnění vyživovací povinnosti – pokud je výkon rozhodnutí, povinný v Rakousku splní již v okamžiku, kdy mu je stržena částka ze mzdy/případně se připíše advokátovi oprávněného – ! Jiná částka, než ve výsledku dostane oprávněný!
- Rozdílná míra životního minima

Evropska unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Děkuji za pozornost!

Kontakt: katerina.jetelinoval@umpod.cz

www.umpod.cz